

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Žeranovice, okr. Kroměříž

Adresa: Žeranovice 53, 769 01 Holešov

Identifikátor školy: 600118738

Zřizovatel: Obec Žeranovice, Žeranovice 1, 769 01 Holešov

Školský úřad Kroměříž, Moravcova 529, 767 01 Kroměříž

Termín konání orientační inspekce: 24., 26. a 29. listopadu 1999

Čj.	152-279/99-5049
Signatura	oo2bt106

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Jedná se o malotřídní školu, která se nalézá v okrajové části okresu. Má v letošním školním roce ve třech třídách 5 ročníků prvního stupně. Spojeně se vzhledem k počtu žáků vyučují 1. a 2. ročník a 3. a 4. ročník. V tomto školním roce je průměrný počet žáků ve třídě 16,7. Do budoucna nedojde k výraznému poklesu přírůstku populace. Žáci jsou místní, nedojíždějí. Obec i vedení školy plánují přístavbu školní budovy. Ta by výrazně zlepšila prostorové podmínky výuky. Dosud je základní škola v jedné budově spolu s mateřskou školou a školní jídelnou.

Dva členové sboru se chystají v příštím školním roce do starobního důchodu. I tato skutečnost výrazně ovlivní další vývoj této školy.

V oblasti vzdělání byla tato inspekční kontrola zaměřena na výuku jazyků.

Český jazyk

Výuka českého jazyka byla v souladu s osnovami a přijatým učebním plánem Základní škola čj. 16 847/96-2. V rozvrhu hodin je jí věnován odpovídající počet vyučovacích hodin. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídalo přijatému učebnímu programu. Návaznost je zajišťována prostřednictvím tematických plánů a četnými konzultacemi. U začínajících pedagogů jsou stanoveni ti, kteří je v jednotlivých předmětech vedou. Učitelé jsou informováni o specifických poruchách učení některých žáků. I když inspekce zjistila, že školou vykazovaný integrovaný žák nemá zpracován individuální plán, přímé pozorování ve vyučovacích hodinách potvrdilo, že je mu věnována potřebná péče a je vzděláván jinými, pro něj vhodnými, metodami výuky. Poznatky získávané v českém jazyce byly v souladu se zásadou spojení teorie s praxí.

Vyučování probíhá v domovských třídách, v nich jsou také umístěny podle věku a čtenářských dovedností části žákovské knihovny. V jedné učebně je počítač, jehož vybavení umožňuje individuální práci s žáky integrovanými pro dyslexii. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám. Jsou vhodně a účelně vybaveny a vyzdobeny i řadou pomůcek pro český jazyk. Za nevhodné je však třeba označit prostory pro přezouvání a převlékání žáků (chodby školy). Také kabinet pro ukládání pomůcek je malý. Kromě učebnic je při práci využíváno názorných pomůcek zhotovených samotnými pedagogy. Přístroje, jimiž je škola vybavena, jsou vhodně využívány pro zlepšení kvality vyučovacího procesu.

Výuka tohoto předmětu je zajištěna kvalifikovaně i odborně. Pozorovaná práce byla promyšlená, přiměřená věku žáků. Struktura vyučovacích hodin i metodika vycházely z výše popsaných podmínek spojených ročníků. Rozvrh hodin je sestaven tak, aby i takto vyučované ročníky měly některé hodiny samostatně. Ty jsou využity k intenzivnímu procvičení, či k důkladnému výkladu obtížnějšího učiva. Je třeba vyzvednout pestrost užívaných metod, podporování technik vedoucích k důkladnému zapamatování.

Žákům je věnována individuální péče, mají prostor pro vyjádření vlastního názoru. Je pamatováno na jejich případné vzdělávací obtíže (učitelé si pro ně připravují zvláštní úkoly). Ve všech hodinách byla cílem aplikace zvládnutého učiva. Kromě toho se žáci učili kooperaci ve skupinách i vlastní samostatné práci na základě psané instrukce.

Čas daný pro výuku tohoto předmětu je efektivně využíván. Přesto musí i zde ČŠI konstatovat postupný úpadek čtenářských dovedností žáků.

Ve výuce je vhodně využíváno vstupních motivací. Dochází k průběžnému kontrolování zvládnutí učiva, je dbáno na pochopení souvislostí. Žáci jsou za dobrý výkon chváleni a povzbuzováni. Je respektována individuální dispozice každého z nich. Ne všichni

vyučující však důsledně pracují s chybou. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti za svou práci.

Iniciativa žáků je využita při nácviu besídek, jimiž se škola prezentuje několikrát ročně rodičovské veřejnosti. Pro hodnocení výsledků vzdělávací činnosti užívají vyučující tohoto předmětu vlastní prověrky, jejich výsledky nesrovnávají s výsledky podobných škol.

Výuka českého jazyka měla dle výše popsaných skutečností velmi dobrou úroveň.

Jazyk anglický

Časová týdenní dotace v tomto předmětu odpovídá osnovám schváleného učebního plánu Základní škola čj. 16 847/96-2. Návaznost je zajišťována prostřednictvím pravidelných konzultací s okresní metodickou a četnějšími poradami s vyučujícími úplně základní školy, do níž žáci přecházejí do 6. ročníku. Vedení školy stanovilo v rozvrhu hodin výuku tak, aby ji měl každý ročník (4. i 5.) zvlášť. Tato skutečnost pozitivně ovlivňuje kvalitu.

Jazyk anglický je vyučován kvalifikovaně, ale neodborně. Tato skutečnost negativně ovlivňuje kvalitu výuky. Prostorové podmínky jsou stejné, jako byly popsány u výuky jazyka českého. Materiálně je předmět zabezpečen řadou dobrých schválených učebnic. ČŠI považuje za velmi dobré, že je doplněn o mnohé názorné pomůcky připravované samotným vyučujícím. Škola by velmi ráda využila pro procvičení lexika i počítačový program. Brání tomu skutečnost, že pro potřeby žáků je k dispozici pouze jeden přístroj. Funkční je použití nahrávek rodilých mluvčích. Doprovázejí texty učebnice a doplňují je (písně).

Organizace výuky odpovídala charakteru a cílům předmětu. Správně preferovala nácvi komunikativních dovedností. Organizační pokyny nebyly vydávány v jazyce anglickém. Některé pokyny a otázky byly zčásti české, zčásti anglické. Vyučovací metody byly pestré, stimulovaly žáky k aktivnímu osvojování učiva. Bylo respektováno individuální tempo žáků, byli vedeni k schopnosti aplikovat své poznatky. Největší nedostatky ve znalostech žáků byly hospitací ČŠI zjištěny ve výslovnosti, zejména v dodržení anglické větné intonace.

Žáci byli pro práci vhodně motivováni. Byly hledány mezipředmětové vztahy. Během výuky bylo využito pozitivního posilování zvládnutého. Neustále bylo sledováno, jakých výsledků žáci při osvojování dosáhli. Byli upozorňováni i individuálně na oblasti nedostatků i kladů. V písemných pracích žáků není vždy důsledně pracováno s chybou.

Osobnost dětí byla respektována. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Učitel rozvíjel i myšlenky obsažené v žákovských odpovědích. Verbální i neverbální komunikace učitele byla poněkud poznamenána přítomností ČŠI.

Výsledky výuky nejsou kontrolovány standartizovanými evaluačními nástroji.

Úroveň výuky anglického jazyka hodnotí ČŠI vzhledem k výše popsaným podmínkám a zjištěným skutečnostem jako dobrou.

Hodnocení kvality jazykového vzdělávání

Škola plní předepsané osnovy schváleného učebního plánu. V dané obci poskytuje velmi dobré jazykové vzdělání žáků základní školy. Rezervy spatřuje ČŠI zejména v personálním zajištění výuky cizího jazyka.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Analýzu dosaženého stavu provádí ředitel školy každoročně ve výroční zprávě. Vychází z ní i jeho každoroční plán pro příslušný školní rok. Jeho struktura postihuje všechny oblasti řídicí práce. Hlavní pozornost je věnována kvalitní výchovně vzdělávací práci. Za důležitou oblast považuje ředitel školy i spolupráci s okolními srovnatelnými školami a úplnou základní školou, na niž žáci odcházejí do 6. ročníku. Pro zlepšení materiálních podmínek práce plánuje vedení školy a představitelé obce přístavbu školní budovy. Tím by škola mohla být čtyřtřídní a první ročníky by mohly být vyučovány samostatně. Za prioritu považuje ředitel to, že jsou žáci vzdělávání kvalitně v místě svého bydliště, nemusejí dojíždět. Za pozitivní považuje i dobrou spolupráci s obcí.

Základní představa o směřování školy je neustále konzultována se všemi zúčastněnými. Celoroční plán je všem pedagogům po projednání a přijetí v pedagogické radě v písemné podobě k dispozici. Na organizační nástěnce jsou údaje o rozdělení jednotlivých úkolů i s osobní zodpovědností.

Výuka probíhá podle schváleného učebního programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Ten je doplněn pouze o nepovinný předmět náboženství. Širší je už nabídka kroužků, která vychází ze zájmu žáků a učí je vhodně naplnit volný čas. Dětem s problémy dyslektického rázu pomáhá speciální kroužek. Integrovan je pro tuto poruchu pouze jeden žák, v době kontroly nebyl zpracován individuální plán jeho vzdělávání, jak to vyžaduje metodický pokyn k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením, MŠMT čj. 18 996/97-22. Spolupráce s okresní PPP je dobrá v oblasti diagnostiky. Pedagogové postrádají přímé návštěvy jejich pracovníků ve vyučování a konkrétní konzultace o výběru vhodných metod pro žáky s problémy.

Oblast plánování v této škole je velmi dobrá.

Organizování

Škola má jasně stanoveny kompetence pracovníků. Vzhledem k velikosti školy jsou delegovány zejména pravomoci související s provozem (správa učebnic a pomůcek, vedení knihovny). Každý učitel má stanovenou pracovní náplň. V ní je i didaktická pomoc začínajícím učitelům.

Povinná dokumentace je vedena řádně a na předepsaných tiskopisech. Zjištěné nedostatky se týkaly předčasného vyplnění nebo nevyplnění příslušných rubrik v dokumentaci třídních učitelů. Důvěrné informace jsou zabezpečeny proti zneužití.

Vyroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99 má dobrou úroveň. Je zpracována v souladu s § 17 e, odst. 2,3 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění zákona č. 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě. Kromě analýzy daného stavu naznačuje i perspektivy dalšího vývoje.

Hlavním poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada. Ze zápisů je zřejmé, že jsou nejen sledovány výsledky vzdělávací a výchovné činnosti v daném časovém období, ale je zde prováděno i zobecnění poznatků, které ředitel školy získá hospitační a kontrolní činností. Metodické sdružení ve škole zřízeno není. Nahrazují je denní konzultace členů málo početného pedagogického sboru a časté společné akce metodického charakteru s okolními školami.

Způsob předávání informací ve škole je funkční. Rodiče jsou informováni písemně prostřednictvím žákovských knížek a deníčků. Spolupráce s rodičovskou veřejností je uskutečňována nejen prostřednictvím třídních schůzek a v každodenně mimo vyučování nabízených konzultacích, ale i veřejnými besídkami k pravidelně opakovaným každoročním slavnostem (Den matek).

Spolupráce se ŠÚ Kroměříž je bezproblémová. Vedení školy chválí zejména zlepšení informovanosti o financování školy a pravidelné zasílání přehledů o čerpání. Spolupráce s obecním zastupitelstvem je oboustranně velmi dobrá.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a jejich informačních systémů je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole pracuje v současné době pět pedagogických pracovníků. Čtyři mají vzdělání předepsané pro daný typ školy, jedna je absolventkou VOŠ pedagogické, chce se příští školní rok přihlásit na vysokoškolské pedagogické studium. Tři pracují na plný pracovní úvazek. Základním nástrojem řízení jsou celoroční plány práce. Je používám demokratický styl vedení. Řízení je jako celek pružné a funkční. Zejména je využíváno tvořivých schopností jednotlivých pracovníků. Pro pozitivní rozvoj školy jsou využívány i osobní zájmy pedagogů (počítače). Začínajícím pedagogům je poskytována metodická pomoc, vždy je stanoven uvádějící učitel pro každý jednotlivý předmět. Je kladen důraz i na pozorování dobré práce ve školách podobného charakteru. Velmi se osvědčily vzorové hodiny, v nichž je předváděna výuka v odděleních i novinky (práce žáka na počítači).

Pro nekvalifikované učitele lze pomoc obtížně zajistit. Ve škole není nikdo, kdo by dokázal poradit vyučujícímu cizího jazyka. Ani na okolních školách nejsou pedagogové, kteří by splňovali kvalifikační předpoklady pro daný předmět. Zbývá pouze občasná metodická pomoc na společných schůzkách s okresní metodičkou.

Kriteria pro nenárokové složky platu jsou stanovena. Je v nich oceňována práce nad rámec pracovních povinností, snaha o další vzdělávání pro potřeby školy a zejména kvalita vlastní výchovně vzdělávací práce. S každým pracovníkem je prováděno hodnocení jeho práce v pohospitačním rozhovoru. Ředitel školy vede hospitační záznamy. Svá zjištění a závěry sděluje pracovníkům ústně.

Sebehodnocení školy je prováděno každoročně ve výroční zprávě a na pedagogických radách.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnotí ČŠI oblast vedení a motivování pracovníků v této škole jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má promyšlený písemný plán kontrolní činnosti. Obsahuje nejen činnost hospitační, ale i kontrolu pedagogické dokumentace. Ze záznamů v třídních knihách vyplývá, že tento plán je realizován.

Škola provádí svou sebeevaluaci prostřednictvím testů a prověrek jednotlivých vyučujících. Využívá i testů publikovaných v užívaných učebnicích. Nesrovnává dosažené výsledky v po sobě následujících ročnících, ani se školami podobného typu. V minulých letech vyzkoušela testy Kalibro. Po analýze vlastních prověrek je vždy hledáno řešení k odstranění

nalezených chyb.

Kontrolu provozu školy a jejího hospodaření provádí dle platných zákonných norem příslušný školský úřad a zřizovatel.

Úroveň kontrolní činnosti je vzhledem k výše popsaným skutečnostem velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel školy respektuje platné právní předpisy. Řízení Základní školy Žeranovice je promyšlené se zabezpečením zpětných vazeb.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem hodnotí ČŠI oblast řízení školy jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola nemá pro mizivý zájem rodičů zřízení školní družinu. Pro využití volného času nabízí žákům nepovinný předmět náboženství, dyslektický a sportovní kroužek a kroužek počítačů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva ZŠ Žeranovice za školní rok 1998/1999
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní rok 1999/2000
- Tematické plány pro výuku jazyků
- Záписy z pedagogických rad
- Dokumentace k zápisům do 1. tříd
- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě (opravená verze z 1.9.1999)
- Zakládací listina (k 1.9.1999)
- Plány školy pro škol. rok 1999/2000
- Rozvrh hodin pro školní rok 1999/2000
- Plán kontrolní a hospitační činnosti pro škol. rok 1999/2000
- Režim školy pro žáky
- Řád školy
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Hospitační záznamy inspektorky

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Škola poskytuje místním dětem kvalitní vzdělání v prvních pěti ročnících základní školy.
- Učitelé se snaží o pestrost a nápaditost v užívaných metodách výuky.
- Ve třídách je pozitivní pracovní atmosféra.

Negativa:

- Není zabezpečena odbornost výuky cizího jazyka.
- Není zpracován individuální plán vzdělávání u integrovaného žáka.

Doporučení:

- Škola by měla pokračovat v zavádění moderních vyučovacích metod.
- Výuka cizího jazyka vyžaduje odborné zajištění.
- Okamžitě je třeba vypracovat individuální plán vzdělávání integrovaného žáka.

Celkovou úroveň školy hodnotí ČŠI jako velmi dobrou. Tento závěr vychází z výše popsaných skutečností.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová, v. r.

V Kroměříži dne 8.prosince 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8.12.1999

Razítko

Lochman
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kroměříž	99-12-23	M. Budík, v.r.
Zřizovatel: Obec Žeranovice	99-12-23	152-310/99-5049
Rada školy	není zřízena	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
99-12-23	-	V zákonné době nedodány.